

Posudek na bakalářskou práci Jitky Marečkové
Katedra pomocných věd historických a archivního studia, FFUK Praha

Soubor map k proměnám krajiny Plzeňska v období raabizace (1781)

Jitka Marečková se od prvního ročníku studia na FFUK v Praze intenzívně zajímala o obor historická geografie, dějiny kartografie a historická kartografie. Připravila studii o rukopisných mapách Plzeňska, kde čerpala z úspěšné středoškolské práce, téma rozšířila a publikovala ve sborníku Historická geografie. Práce s kartografickými prameny jí není cizí, zkušenosti získávala praxí v archivech.

Téma bakalářské práce, katalog a zhodnocení rukopisných plánů Plzeňska z období raabizace, je přínosem pro metodiku zpracování map a plánů jako archivních dokumentů, pro pochycení a studium rukopisných map a plánů z pohledu dějin kartografie a v neposlední řadě pro průzkum historické krajiny. Rukopisné mapy a plány jsou dosud popelkou jak v rámci archivního zpracování tak z hlediska jejich využití jako historického pramene.

V úvodních partiích bakalářské práce se Jitka Marečková nejprve vyrovnávala s otázkami, vyplývajícími z archivního zpracování mapových pramenů včetně kritické analýzy a interpretace, tj. s prostorovým, časovým a tematickým vymezením i s odbornou terminologií. Stanovila strukturu katalogizačního záznamu, která je pro mapové archiválie v mnohém společná, nicméně vyžaduje mnohé individuální dodatky s ohledem na diverzitu starých mapových děl. Poté zhodnotila studované prameny i odbornou literaturu, která k dané problematice není početná.

V teoretické partii bakalářské práce J. Marečková vyložila proces raabizace na Plzeňsku a připojila i s jeho stručnou charakteristiku pro prostor celých Čech. Čerpala přitom z dostupné odborné literatury a nevydané diplomové práce Jiřího Kuděly „Raabův robotně aboliční systém na panství města Plzně. Příspěvek k robotní abolicí v Čechách v poslední čtvrtině 18. století“, kde se autor zaměřil na proces samotný, mapové prameny však zůstaly nevyužity, stranou jeho pozornosti. Práce J. Marečkové je tak užitečným a přínosným pandánem k dílu J. Kuděly.

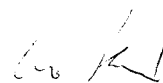
Vlastní katalog tištěné diplomové práce zahrnuje zmíněný soubor map z období raabizace na Plzeňsku. Katalogizační záznam, sestavený pro tyto účely, zachycuje všechny potřebné charakteristiky mapového díla. Je zřejmé, že pro staré mapy a plány nelze stanovit obecně platný jednotný katalogizační záznam, a to vzhledem k variabilitě kartografických dokumentů i k povaze fondu či sbírky, kde se materiál nachází. Obsahově však mohou být katalogy kartografických děl obdobné; zatím však není jednotný způsob evidence těchto dokumentů v mapových fondech a sbírkách běžný.

Závěrem autorka zhodnotila využitelnost studovaných map pro poznání historické krajiny koncem 18. století v regionu Plzeňska. Bakalářská práce obsahuje všechny potřebné náležitosti včetně obrazové dokumentace, poznámkového aparátu a soupisu pramenů a literatury.

Autorka zvolila poměrně náročnou tematiku, spojující archivnictví s dějinami kartografie. Pracovala samostatně, v tématu se orientovala odpovídajícím způsobem, s kartografickými a písemnými prameny s i metodikou (tvorba katalogizačního záznamu) se vypořádala velmi dobře. Shromáždila množství podkladů k okamžitému využití i pro případný další výzkum a prokázala dobrou orientaci v problematice, získanou archivní praxí i studiem pramenů a odborné literatury.

Bakalářskou práci Jitky Marečkové doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 4. června 2009

prof. PhDr. Eva Semotánová, DrSc.
Historický ústav AV ČR, v. v. i.
Prosecká 76, 190 00 Praha 9